

INDEX KULTURNOSTI: Češi chtějí, aby kultura reagovala na aktuální dění, utrácí za ni ale méně než v minulém roce.

Podle aktuálního průzkumu Kanceláře Kreativní Evropa dvě třetiny Čechů věří, že by kultura měla reagovat na aktuální dění ve společnosti. Zejména mladí Češi a Češky si uvědomují také význam členství v Evropské unii pro rozvoj kultury v ČR i to, že politické změny mohou ovlivnit podmínky v kultuře. Téměř polovina Čechů se napříč generacemi ztotožňuje s tím, že kultura by měla být pro všechny, nehledě na názory, a proto může spojovat rozdělenou společnost. I těmto tématům se bude věnovat konference Střed zájmu: Kultura v nejisté době, která proběhne 7. listopadu.

Pravidelný průzkum Kanceláře Kreativní Evropa, realizovaný již třetím rokem, se letos zaměřil nejen na to, kolik času Češi věnují kultuře, ale také na vztah mezi kulturou a veřejným děním. Dvě třetiny Čechů podle něj věří, že kultura by měla reagovat na aktuální společenské události. Tento názor sdílí více než 70 % lidí ve věku 18 až 35 let, zatímco u respondentů ve věku jejich rodičů je podpora o více než deset procentních bodů nižší. V průměru však Češi vynaloží za kulturu jen 323 korun měsíčně, méně než v minulém roce.

„Kultura má jedinečnou schopnost reagovat na různé situace ve veřejném životě. Slouží jako most mezi lidmi rozdílných názorů. V dnešní době, kdy se společnost polarizuje, může právě kultura sehrát zásadní úlohu ve zprostředkování veřejného dialogu,“ vysvětluje **Magdalena Müllerová**, vedoucí Kanceláře Kreativní Evropa Kultura.

66 % Čechů si myslí,
že by kultura měla
reagovat na
aktuální dění

Kultura, věc veřejná

Index kulturnosti ukázal, že právě mladí Češi si nejvíce uvědomují význam členství v Evropské unii pro rozvoj kultury. U generace do 26 let to platí pro více než 70 % dotazovaných, zatímco u respondentů ve věku nad 45 jde pouze o 54 %.

„Program Kreativní Evropa Kultura má jednoznačně pozitivní vliv na rozvoj kultury v Čechách. Přináší nová témata do tvorby, umělkyně a umělci mají řadu příležitostí k zajímavé mezinárodní spolupráci,“ přibližuje **Müllerová** program Evropské unie. *„Kreativní Evropa MEDIA již více než 20 let podporuje český audiovizuální průmysl. Čeští producenti, distributoři, filmové festivaly a další organizace z něj získali už téměř 50 milionů eur,“* doplňuje **Vladimíra Chytilová**, vedoucí Kanceláře Kreativní Evropa MEDIA.

Z průzkumu rovněž vyplynulo, že téměř dvě třetiny Čechů vnímají, že politika může ovlivňovat podmínky v kultuře. *„Politické změny se mohou zásadně podepsat nejen na financování kulturních institucí a projektů, ale rovněž na tvůrčí svobodě samotných umělců. Politické změny*

mají tedy v širším kontextu přímou souvislost s podobou kultury a umělecké činnosti v daném státě, což se samozřejmě přímo dotýká celé společnosti," zdůrazňuje **Chytilová**.

S názorem, že změna politického směřování může mít dopad na podmínky v kultuře, více souzní opět mladší generace, kde s ním souhlasí 7 z 10 mladých Čechů.

Kultura, věc subjektivní

Z aktuálních dat vyplývá, že 66 % Čechů napříč generacemi si přeje, aby kultura reagovala na současné dění. Letošní Index kulturnosti rovněž zkoumal, jak Češi vnímají hlavní úlohu kultury. Polovina respondentů se shodla, že kultura má schopnost spojovat rozdělenou společnost. Necelá čtvrtina dotazovaných věří, že kultura by měla přinášet nové pohledy na aktuální témata, zatímco více než dvě třetiny ji vnímají spíše jako formu odpočinku, která nemusí reflektovat společenské problémy.

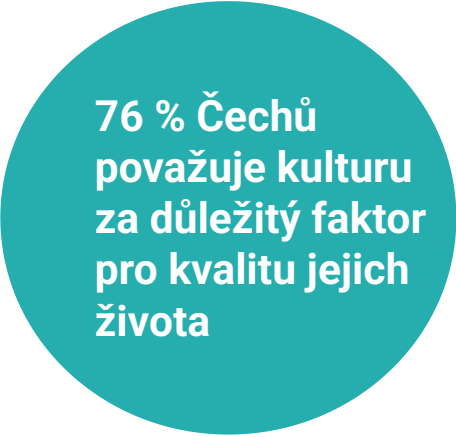
Češi omezují výdaje za kulturu

Ačkoliv je ekonomická situace nyní stabilnější než v předchozích letech, Češi oproti minulému roku na kultuře šetří. V průměru za ní vynaloží 323 korun měsíčně, což je oproti loňsku pokles o 23 %. „Přibylo však nadšenců, kteří na kulturu vynakládají vyšší řády tisíců. Více než 10 000 korun ročně za kulturu či umění utratí o pět procent více respondentů než v loňském roce," komentuje výsledky **Müllerová**.

Průzkum rovněž ukázal, že 61 % Čechů souhlasí s tím, aby se kultura podporovala z veřejných zdrojů i v době ekonomické krize.

Přesun od televizních obrazovek

Návštěvnost kulturních institucí, jako jsou divadla, galerie či muzea, se oproti loňskému roku téměř nezměnila. Češi nejčastěji navštěvují hrady a zámky, kam alespoň jednou ročně zavítají tři čtvrtiny populace. Polovina Čechů si alespoň jednou za rok zajde do kina a do muzea či galerie. Na koncert populární hudby se alespoň jednou ročně vydá 48 % Čechů a do divadla zamíří 46 % z nich. Stále platí, že Češi jsou vášnivými čtenáři. Více než polovina z nich sáhne po knize alespoň jednou týdně. Zajímavé změny přináší vývoj sledovanosti televizního vysílání. Oproti loňskému roku ubylo 5 % diváků, kteří sledují televizi denně. Tento pokles je nejvýraznější u mladší generace, která klasické masmédiu často mění za streamovací platformy jako Netflix či Max (HBO). Denně je využívá více než 38 % z nich.

**76 % Čechů
považuje kulturu
za důležitý faktor
pro kvalitu jejich
života**

Téměř polovina všech dotazovaných v průzkumu souhlasila s tím, že kultura dokáže spojovat rozdělenou společnost. Tomu, zda to tak skutečně je, se mimo jiné bude věnovat mezinárodní konference *Střed zájmu: Kultura v nejisté době*, která proběhne v Praze 7. listopadu. Diskusní panely a prezentace jednotlivých řečníků budou reflektovat, zda je kultura dostatečně aktivní v rozvoji občanské společnosti. Vstup na konferenci je zdarma, zájemci se mohou na akci registrovat na [webových stránkách](#) Kanceláře Kreativní Evropa.

Průzkum Index Kulturnosti proběhl v průběhu října 2024. Sběr dat byl realizován prostřednictvím aplikace Instant Research agentury Ipsos na vzorku 1025 respondentů ve věku 18-65 let. Jedná se o třetí ročník průzkumu, který mapuje vztah Čechů ke kultuře.

KONTAKTY

Mediální servis: Daniela Doubětová, T: 605 559 715, E: daniela.doubetova@knktr.cz

Kancelář Kreativní Evropa: www.kreativnievropa.cz

Magdalena Müllerová, Kreativní Evropa Kultura, E: kultura@kreativnievropa.cz

Vladimíra Chytilová, Kreativní Evropa MEDIA, E: media@kreativnievropa.cz

KREATIVNÍ EVROPA

Kreativní Evropa je program Evropské komise na podporu kulturních a kreativních odvětví. Cílem programu je vytvořit jednotný rámec pro financování projektů v oblasti scénických umění, výtvarného umění, nakladatelství a literatury, filmu, televize, hudby, mezioborového umění, kulturního dědictví a videoher, maximálně využít synergii mezi různými sektory a zvýšit tak účinnost poskytované podpory. Informace o programu Kreativní Evropa pro období 2021–2027 najdete [zde](#).